

**Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar Alkalmazott
Társadalomtudományok Intézete**
Nemzetközi Tanulmányok alapképzési (BA) szak
Záróvizsga

A záróvizsga szerkezete:

I. Szakdolgozat védése. (A hallgató által készített szakdolgozatot a témavezető és az intézetigazgató által kijelölt opponens véleményezi. Javaslatuk alapján a szakdolgozat érdemjegyét a Záróvizsga Bizottság állapítja meg. Szakdolgozati témakör elsősorban a hallgató által választott differenciált ismeretkör tematikájával összhangban választható.)

II. A szóbeli záróvizsga tételei a KKK elméleti ismeretkörei (3–9. sz. ismeretkörök: „Nemzetközi kapcsolatok története”, „A nemzetközi politika elmélete”, „Nemzetközi jog”, „Nemzetközi gazdaságtan”, „Civilizációs és regionális tanulmányok”, „Európai Unió”, „Nemzetközi kapcsolatok gyakorlata”) alapján kerültek kialakításra, ismeretkörönként két-két témakörrel, az összesen 14 tételből egyet kell a záróvizsgázónak kidolgozni és részletesen beszámolni a vonatkozó ismeretekről:

1. Nemzetközi kapcsolatok a „hosszú” 19. században (1815–1914)

Ajánlott irodalom:

- Diószegi István: *Nemzetközi kapcsolatok története, 1789–1918.* Bp., Tankönyvkiadó, 1992.
- Kleinschmidt, Harald: *A nemzetközi kapcsolatok története.* Bp., Athenaeum, 2001.
- Ormos Mária – Majoros István: *Európa a nemzetközi küzdőtéren. Felemelkedés és hanyatlás, 1814–1945.* Bp., Osiris, 1998.

2. Nemzetközi kapcsolatok a 20. században (1914–1991)

Ajánlott irodalom:

- Kissinger, Henry: *Diplomácia.* Bp., Panem, 2017.
- Ormos Mária – Majoros István: *Európa a nemzetközi küzdőtéren. Felemelkedés és hanyatlás, 1814–1945.* Bp., Osiris, 1998.
- Horváth Jenő – Paragi Beáta – Csicsmann László: *Nemzetközi kapcsolatok története, 1941–1991.* Bp., Antall József Tudásközpont, 2014.

3. A nemzetközi politikaelmélet iskolái és irányzatai

Ajánlott irodalom:

- Elster J.: *A társadalom fogaskerekei*. Budapest: Osiris Kiadó, 1997.
- Feinberg, J.: *Társadalomfilozófia*. Budapest: Osiris Kiadó, 1999.
- Szabó Márton: *A modern politikaelmélet egyes problémái. Szöveggyűjtemény* (kéziratként). Miskolc, Miskolci Egyetem Politikatudományi Intézet, 2011

4. A nemzetközi kapcsolatok elmélete

Ajánlott irodalom:

- Egedy Gergely: *Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok elméletébe*. Budapest, HVG-Orac Kft., 2018. (több kiadásban)
- Huntington, Samuel P.: *A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása*. Bp., Európa, 2019.
- Galló Béla: *A túlélés tudománya*. Budapest, Helikon, 2000.

5. Nemzetközi szervezetek

Ajánlott irodalom:

- Herencsár Lajos – Schottner Krisztina – Vasali Zoltán: *Bevezetés a nemzetközi intézmények és szervezetek világába*. Budapest, L'Harmattan-ZSKF, 2006.
- Magyar ENSZ Társaság: *Alapvető tények az ENSZ-ről*. Budapest, Magyar ENSZ Társaság, 2013.
- Blahó András – Prandler Árpád: *Nemzetközi szervezetek és intézmények (államok, érdekek, értékek, együttműködések)*. Budapest, Aula Kiadó, 2011.

6. A nemzetközi jog alapjai

Ajánlott irodalom:

- Kende Tamás-Nagy Boldizsár-Sonnevend Pál-Valki László: *Nemzetközi jog*. Budapest, Wolters Kluwer, 2018.
- Majtényi Balázs: *Nemzetközi jog*. Budapest, L'Harmattan-ZSKF, 2007.
- Kovács Péter: *Nemzetközi közjog*. Budapest, Osiris, 2016.

7. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok rendszere

Ajánlott irodalom:

- Blahó András szerk.: *Világgazdaságtan*. Bp., Akadémiai Kiadó, 2008
- Kuttor Dániel – Nagy Zoltán – Sebestyén Szép Tekla: *Világgazdasági régiók a XXI. században – kihívók és vetélytársak*. Miskolc, Miskolci Egyetemi Kiadó, 2014.
- Kocziszky György – Benedek József: *Regionális gazdaságtan*. Miskolc, Miskolci Egyetemi Kiadó, 2013.

8. A nemzetközi gazdaság intézményei

Ajánlott irodalom:

- Herencsár Lajos – Schottner Krisztina – Vasali Zoltán: *Bevezetés a nemzetközi intézmények és szervezetek világába*. Budapest, L'Harmattan-ZSKF, 2006.
- Blahó András – Prandler Árpád: *Nemzetközi szervezetek és intézmények (államok, érdekek, értékek, együttműködések)*. Budapest, Aula Kiadó, 2011.
- Horváth Zoltán – Tar Gábor: *Nemzetközi szervezetek kislexikona*. Budapest, HVG-ORAC, 2006.

9. Az európai civilizáció alapjai

Ajánlott irodalom:

- Davies, Norman: *Európa története*. Budapest, Osiris, 2001.
- Gunst Péter (szerk.): *Európa története*. Debrecen, Csokonai, 1993.
- Koller Boglárka: *A sokarcú földrész – Európa-fogalom földrajzi és történelmi alakváltozatai*. in: *Európai Utas*. 11. évf. 1. szám, 2000.

10. Régiók a 21. századi világpolitikában

Ajánlott irodalom:

- Kuttor Dániel– Nagy Zoltán – Sebestyén Szép Tekla: *Világgazdasági régiók a XXI. században – kihívók és vetélytársak*. Miskolc, Miskolci Egyetemi Kiadó, 2014.
- Egedy Gergely: *Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok elméletébe*. Budapest, HVG-Orac Kft., 2018. (több kiadásban)
- Lévai Imre: *A komplex világrendszer evolúciója*. Bp., Akadémiai Kiadó, 2006.

11. Az Európai Unió intézményei

Ajánlott irodalom:

- Horváth Zoltán: *Kézikönyv az Európai Unióról*. Budapest, több kiadásban.
- Arató, K- Bóka, J- Koller, B- Molnár, A- Nyikos, G- Raffai, K: *Közigazgatási szakvizsga. Általános közigazgatási ismeretek. V. modul: Az Európai Unió szervezete, működése és jogrendszere*. Jegyzet. Budapest, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2015.
- Letölthető: <https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/10219/K%F6zigazgat%E1si%20szakvizsga%205.%20modul.pdf?sequence=2>
- Bayer József - Kéglér Ádám (szerk.): *Kormányzati, gazdasági és civil érdekérvényesítés az Európai Unióban*. Budapest, MTA Politikai Tudományok Intézete, 2009.

12. Az Európai Unió létrejöttének állomásai

Ajánlott irodalom:

- J. Nagy László: *Az európai integráció politikai története*. Szeged, JATEPress, 2003.
- Horváth Zoltán: *Kézikönyv az Európai Unióról*. Budapest, több kiadásban.
- Murádin János Kristóf: *Az európai integráció története és elméletei*. Kolozsvár. Scientia Kiadó, 2020. ISBN 978-606- 975-039-1 Letölthető: <http://real.mtak.hu/116699/>

13. A biztonságpolitika alapjai

Ajánlott irodalom:

- Finszter Géza-Sajbanics István szerk.: *Biztonsági kihívások a 21. században*. Budapest, Dialóg Campus, 2017.
- Deák Péter: *A biztonságpolitika kihívásai. A válság- és konfliktuskezelés elmélete*. Budapest, Új Mandátum-ZSKF, 2005.
- Deák Péter szerk.: *Biztonságpolitikai kézikönyv*. Budapest, Osiris, 2007.

14. Hálózatok a nemzetközi kapcsolatokban

Ajánlott irodalom:

- Kacziba Péter: *A nemzetközi kapcsolatok hálózattudományi megközelítései.* in: Politikatudományi Szemle, 2018. 4. sz. Letölthető: http://www.poltudszemle.hu/szamok/2018_4szam/kacziba.pdf
- Csizmadia Ervin: *Pártok és agytrösztök.* In. A politika és az értelmiség. Pártok, hálózatok, agytrösztök. Bp., Századvég, 2003.
- Szörényi András: *A nem állami szereplők befolyásának növekedése és annak okai.* in: Külügyi Szemle, 2014. 4. sz. Letölthető: https://kki.hu/assets/upload/8_Szereenyi_Andres.pdf

A záróvizsga érdemjegye a szakdolgozat védeése és a húzott tételről adott szóbeli felelet alapján kerül kialakításra, mely a diploma minősítésének alapját is képezi.

A Záróvizsga Bizottság elnöke a szakfelelős oktató, tagjai a szak tárgyjegyző oktatóiból kerülnek ki, továbbá a bizottságnak minden esetben külső szakértő is a tagja.

Miskolc, 2024. október 18.

Összeállította:

Dr. Udvarvölgyi Zsolt András
főiskolai tanár

Jóváhagyta:

Dr. habil. Szabó-Tóth Kinga
intézetigazgató, egyetemi docens